

Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Прикарпатський національний університет імені Василя
Стефаника»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вчена рада ДВНЗ
«Прикарпатський національний університет імені
Василя Стефаника»
Протокол від «30» травня 2017 р. № 5
Голова Вченої ради _____

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА БАКАЛАВРА

Галузь знань - 24 Сфера обслуговування

Спеціальність - 242 Туризм

Освітня - Туризм

**Кваліфікація: Бакалавр з туризму. Фахівець з туристичного обслуговування.
Екскурсовод. Фахівець із гостинності (готелі, туристичні комплекси та ін.)**

ВНЕСЕНО

Кафедра туризмознавства
і краєзнавства

Протокол від «15» травня 2017 № 10
Завідувач кафедри _____

ПРОЕКТНА ГРУПА

Керівник (гарант)- к.г.н., доцент
кафедри туризмознавства і
краєзнавства Філюк С.М.

Члени групи:

1. Великочий В.С. - д.і.н., проф. кафедри туризмознавства і краєзнавства, декан факультету
2. Калуцький І.Ф. – д.с-г.н., проф., завідувач кафедри туризмознавства і краєзнавства,
3. Чорна Л.В. – к.п.н, доц. кафедри туризмознавства і краєзнавства, заступник декана з навчальної роботи
4. Зарічняк А.П. – викладач кафедри туризмознавства і краєзнавства.

ПОГОДЖЕНО

Вченою радою факультету _____ В.С. Великочий
Голова вченої ради
Протокол від «20» травня 2017 № 9

НАДАНО ЧИННОСТІ

Наказ ректора від «17» червня 2017 №39/06/02-С
ВВЕДЕНО У ДІЮ З «1» вересня 2017 року

Навчально-методичний відділ

Начальник _____ Запухляк Р.І

м. Івано-Франківськ, 2017

Освітньо-професійна програма

<i>Бакалавр з туризму</i>	
Обов'язковий блок	
Тип диплому та обсяг програми	Диплом бакалавра 240 кредитів ЄКТС
Вищий навчальний заклад	ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», факультет туризму, кафедра туризмознавства і краєзнавства
Рівень програми	FQ – ЕНЕА – перший цикл, QF-LLL – 6 рівень, НРК – 6 рівень.
А	Мета освітньої програми , підготувати фахівців високого рівня, які володіють фундаментальними знаннями і практичними навичками з туризму та вміють їх застосовувати з метою ефективної організації процесу надання туристичних послуг. Надати студентам інформацію з туризму з акцентом на критичному мисленні та практичних навичках дослідження, розвитком компетентностей, необхідних для комунікації, кооперації, поширення інформації та менеджменту проектами.
В	Характеристика програми
1	Назва галузі знань та спеціальності
2	Фокус програми:
3	Орієнтація програми
4	Особливості програми
С	Складові професійної компетентності
	<i>Управлінська (C1)</i> - здатність і готовність спрямувати дії на розв'язання складних непередбачуваних задач і проблем у сфері туризму
	<i>Дослідницька (C2)</i> - здатність і готовність аналізувати та моделювати стан та розвиток туристичної сфери
	<i>Проектувальна (C3)</i> - здатність і готовність розробляти моделі та готувати аналітичні звіти про сучасний стан та розвиток туристичної сфери відносно рідною та іноземними мовами
	<i>Організаційна (C4)</i> - здатність і готовність розробляти системи заходів для забезпечення належного рівня функціонування органів державної влади та суспільства в цілому про сучасний стан та розвиток туристичної сфери.
	<i>Контрольна (C5)</i> - здатність і готовність здійснювати перевірку достовірності фактів, інформаційних повідомлень та адекватності моделей сучасного стану та розвитку туристичної сфери
	<i>Суспільно-політична (C6)</i> - здатність розуміти туристичні процеси і впливати на них; здатність ефективно проводити діяльність або виконувати певні функції, забезпечувати розв'язання проблем і досягнення позитивних результатів у галузі туристичної сфери; адекватне розуміння того, як функціонує туризму, сприйняття власної ролі й ролі інших людей у цьому процесі; наявність внутрішньої мотивації, здібностей і відповідної кваліфікації для діяльності в системі туристичної діяльності.
	<i>Діагностична (C7)</i> - володіння філософськими знаннями, теорією та методологією (підходами, принципами і методами) розпізнавання проблеми, виявлення характерних ознак ситуації; застосування цих методів та принципів, аналіз туристичних об'єктів, процесів, ситуацій, проблем, випадків, що розпізнають деформації та встановлюють їх причини. Діагностика поширюється на ситуації, що відображають предмет професійної діяльності, міжнародні проекти, програми

	<p>Інформаційно-аналітична (C8) - здатність побудувати ефективну систему інформаційних ресурсів, необхідну для формування інформаційно-правової основи прийняття управлінських рішень у туристичній сфері; здатність визначати певний інформаційний ресурс у межах оперативного та стратегічного управління туристичною організацією; формування умінь на основі отриманої інформації формувати комплексні аналітичні висновки; здатність інтерпретувати, систематизувати, критично оцінювати і використовувати отриману інформацію в контексті управлінського завдання або проблеми, що вирішується</p> <p>Правова (C9) - здатність складати дипломатичні документи, проекти угод, контрактів, програм заходів; умінь з правових позицій оцінювати туристичні події, використовувати у своїй роботі чинні нормативно-правові акти</p> <p>Дипломатична (C10) - здатність до стратегічного мислення, стратегічного планування й управління, умінь оцінити туристичне середовище та його вплив на країну, визначити адекватні зовнішнім загрозам і можливостям цілі та завдання зовнішньої або внутрішньої політики країни та пропонувати відповідні ефективні інструменти їх реалізації</p> <p>Комунікативна (C11) - здатність використовувати в професійній діяльності усне та писемне мовлення державною та іноземними мовами</p>
Б	Результати навчання
1.	називати та відтворювати основні положення туристичного законодавства, національних і міжнародних стандартів з обслуговування туристів; (C9)
2	визначати зміст базових понять з туризмознавства та організації туристичного обслуговування, а також світоглядних та суміжних наук; (C1, C2)
3	називати основні форми і види туризму, здійснювати їх класифікацію; (C11, C6)
4	пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору; (C4)
5	аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території; (C2, C11)
6	виявляти і пояснювати принципи і методи організації та технології обслуговування туристів; (C7, C8)
7	розробляти, просувати та реалізовувати туристичний продукт; (C3, C4)
8	ідентифікувати та аналізувати туристичну документацію; (C7)
9	організувати процес обслуговування споживачів туристичних послуг на основі використання сучасних інформаційних, комунікаційних і сервісних технологій та дотримання стандартів якості і норм безпеки. (C4)
10	розуміння принципів і процесів щодо організації роботи суб'єкта туристичного бізнесу та окремих його підсистем (адміністративно-управлінська, соціально-психологічна, економічна, техніко-технологічна) (C4)
11	демонструвати навички володіння державною та іноземними (ною) мовами (мовою); (C11)
12	застосовувати навички продуктивного спілкування зі споживачами туристичних послуг; (C11)
13	встановлювати зв'язки з експертами туристичної та інших галузей; (C6)
14	проявляти повагу до індивідуального і культурного різноманіття; (C6)
15	проявляти професійну толерантність до етичних принципів. (C11)
16	управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері; (C1)
17	адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуаціях; (C 5)
18	відстоювати свої погляди в розв'язанні професійних завдань; (C 1)
19	виявляти проблемні ситуації; (C 10)
20	приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної

	діяльності; (С 1, С9)		
21	демонструвати виконання професійних завдань у стандартних та невизначених ситуаціях. (С1)		
E	Перелік навчальних дисциплін та їх аотації **		
Перший рік Обов'язкові дисципліни		Кредити ЄКТС	Семестр
O1	Історія України	3	1
O2	Перша іноземна мова	9	1-2
O3	Рекреаційна географія	3	1
O4	Вступ до фаху та основи наукових досліджень	3	1
O5	Основи туризмознавства	6	1
O6	Туристичне країнознавства	3	2
O7	Фізична культура		1-2
Вибіркові			
B1	Інформаційні системи та технології	3	1
B2	Рекреаційні комплекси світу	3	2
B3	Безпека життєдіяльності і цивільний захист	3	2
B4	Підприємницьке право/Правове регулювання в туризмі	3	2
B5	Історія туризму	3	1
B6	Спортивний туризм	6	2
B7	Культурно-пізнавальний туризм	6	2
B8	Сталий розвиток туризму	3	1
B9	Екотуризм/Етнотуризм	3	2
Другий рік Обов'язкові дисципліни			
O8	Історія української культури	3	3
O9	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3	3
O10	Друга іноземна мова	6	3
O11	Організація туристичних подорожей	3	4
O12	Організація готельного і ресторанного господарства	3	3
O13	Іноземна мова (1) за професійним спрямуванням	9	3-4
O14	Туристсько-рекреаційне картографування	3	4
O15	Виробнича практика	6	4
O16	Курсова робота	3	4
O17	Фізична культура		3-4
Вибіркові			
B10	Практичний курс другої іноземної мови/Ділова іноземна мова 2	4	4
B11	Психологія бізнесу в туризмі/Вікова психологія	6	3
B12	Основи музеєзнавства/Організація музейної справи	3	3
B13	Організація виставкової діяльності/Фестивальний туризм	3	4
B14	Діловодство в туристичній діяльності/Туристичні ресурси	3	4
Третій рік Обов'язкові дисципліни			
O17	Філософія	3	5
O18	Історія світових цивілізацій	6	6

O19	Організація екскурсійної діяльності	6	5
O20	Організація анімаційної діяльності	3	6
O21	Менеджмент в туризмі	6	5-6
O22	Іноземна мова 2	6	6
O23	Виробнича практика	6	6
O24	Курсова робота	3	6
Вибіркові			
V15	Практичний курс другої іноземної мови/Ділова іноземна мова 2	5	5
V16	Історико-культурна спадщина Карпатського Єввро регіону/Культурологія	6	5
V17	Ділова іноземна мова (1)/ Бізнес-курс іноземної мови	6	5-6
V18	Організація рекреаційних послуг/Рекреалогія	6	5
Четвертий рік Обов'язкові дисципліни			
O25	Статистика в туризмі	3	8
O26	Економіка підприємства	6	8
O27	Облік і аудит	3	8
O28	Туроперейтинг	3	7
O29	Маркетинг в туризмі	6	7
O30	Дозвілля в туризмі	6	8
O31	Інноваційний розвиток туризму	3	7
O32	Підготовка бакалаврської роботи	9	7-8
O33	Атестація	3	8
Вибіркові			
V19	Історія європейської архітектури і мистецтва	6	71
V20	Ділова іноземна мова (1)/ Бізнес-курс іноземної мови	3	7
V21	Державне та корпоративне управління в туризмі/Корпоративна культура в туризмі	3	8
V22	Логістика в туризмі/Організація транспортних логістичних систем туризмі	3	7
V23	Організація сільського і зеленого туризму/Документоведення в туризмі	3	8
Г	Матриця зв'язків між навчальними дисциплінами (модулями) результатами навчання (компетенціями)		
	Матриця зв'язків подається в окремій таблиці (таблиця 1)		
В	Форми організації та технології навчання		
	- організаційні форми: <i>колективне та інтегративне навчання тощо</i> - технології навчання: пасивні (<i>пояснювально-ілюстративні</i>); активні (<i>проблемні, інтерактивні, проектні, інформаційно-комп'ютерні саморозвиваючі, позиційне та контекстне навчання, технологія співпраці</i>) тощо		
Н	Форми та методи оцінювання результатів навчання		
	- <i>види контролю</i> : поточний, тематичний, періодичний, підсумковий, самоконтроль Система методів оцінювання складається із трьох видів контролю: поточного та підсумкового. Поточний контроль включає: - тестування - така форма контролю дозволяє перевірити підготовку студентів до кожного заняття; проводиться регулярно на вибірковій основі; - творчі завдання - проводиться з метою формування вмінь і навичок у студентів практичного спрямування, формування сучасного наукового мислення, вміння приймати		

	<p>відповідальні та ефективні рішення;</p> <ul style="list-style-type: none"> - самостійна робота - така форма контролю дозволяє виявити вміння чітко, логічно і послідовно відповідати на поставлені запитання, вміння працювати самостійно; - індивідуальна науково-дослідна робота студентів (презентації дослідно-проектних робіт, звіти про розробку комплексних консультативних проектів, звіти про практику, - письмові есе, контрольні роботи, курсові роботи) - проводиться протягом семестру з метою отримання практичних навиків та умінь щодо використання та опрацювання наукових джерел, написання статей, тез, оформлення звітів, розробка презентаційного матеріалу, використання теоретичних та емпіричних методів дослідження. <p>Підсумковий контроль проводиться у формі іспиту/ заліку (за сумою накопичених протягом вивчення дисципліни балів), який спрямований на перевірку знань студентів. Протягом вивчення дисципліни студент зобов'язаний:</p> <ul style="list-style-type: none"> - систематично відвідувати заняття; - вести конспекти лекцій і семінарських занять; - приймати активну участь в роботі на семінарських заняттях; - виконувати тестові завдання; - виконувати індивідуальні семестрові завдання. <p>- форми контролю: усне та письмове опитування, тестовий контроль, захист індивідуальних робіт, доповіді на семінарських заняттях, есе, підсумкова атестація - захист бакалаврської роботи.</p> <p>оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за чотирибальною шкалою - ("відмінно", "добре", "задовільно", "незадовільно з можливістю повторного складання", "незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни") і вербальною - ("зараховано", "не зараховано з можливістю повторного складання" та "не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни").</p>
	- Рекомендований блок
3	Вимоги до вступу та продовження навчання
	<p>- сертифікати Українського центру оцінювання якості освіти (ЗНО):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) українська мова і література; 2) географія; 3) іноземна мова або математика або історія України; <ul style="list-style-type: none"> - заява на ім'я ректора університету; - атестат про середню освіту; - медична довідка форма 086-У;
	<p>Вимоги до вступників</p> <ul style="list-style-type: none"> - бажання працювати в туристичній сфері; - бажання працювати на державній службі; - інтерес до економіки та туризму; - готовність здійснювати наукові дослідження та формувати їх результати; - бажання будувати кар'єру у сфері туристичного бізнесу.
к	Підтримка студентів (система тьюторства, гранти тощо)
	Система кураторства академічних груп, міжнародні програми мовної та практичної підготовки, програми обміну та академічної мобільності студентів
L	Соціально-економічне та інформаційно-технологічне забезпечення освітнього процесу
	Стипендіальне забезпечення, забезпечення гуртожитком, соціальна інфраструктура університету, надання консультацій щодо працевлаштування, допомога у вирішенні проблемних ситуацій
	Підтримка студентів з особливими потребами, медичні та консультаційні послуги, профорієнтаційні послуги
	Інформаційний пакет спеціальності
	<p>Бібліотека:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ознайомлення з правилами користування бібліотекою, використання онлайн -ресурсів та баз даних;

	- інформаційне забезпечення студентів, які працюють над проектами та дипломами; консультування працівниками бібліотеки	
	<p>Навчальні ресурси:</p> <ul style="list-style-type: none"> - довгострокові і короткострокові позики книг, доступ до онлайн-ресурсів, міжбібліотечні позики, відеотека; - продовження терміну позики та бронювання книг онлайн; - доступ до електронних журналів; - доступ до електронних бібліотечних ресурсів світу; - доступ до електронного навчального середовища Moodle; - технологічне і матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу 	
	Академічна підтримка - консультації з вибору програми, окремих вибіркових дисциплін, проектування індивідуальних навчальних траєкторій	
	Персональне консультування	
M	Працевлаштування та продовження освіти	
1	Працевлаштування	<ul style="list-style-type: none"> - менеджер зовнішньоекономічної діяльності; - спеціаліст з міжнародного туризму; - перекладач; - диспетчер з міжнародних перевезень; - спеціаліст з туристичного бізнесу. - спеціаліст маркетингових організацій, орієнтованих на туризм; - фахівець адміністративного управління в галузі туризму.
2.	Продовження освіти	Навчання за програмами: 7 рівня НРК, другого циклу FQ-EHEA та 7 рівня EQF-LLL
N	Механізм внутрішнього забезпечення якості вищої освіти	

Моніторинг та оцінювання якості викладання, навчання, системи оцінювання навчальних досягнень, навчальних планів та освітніх стандартів.

- анкетування студентів щодо якості навчальних дисциплін;
- щорічні звіти з моніторингу (включаючи огляди навчальних досягнень студентів);
- періодичне оновлення освітньої програми;
- програма підвищення кваліфікації професорсько-викладацького складу;
- щорічне рейтингове оцінювання професорсько-викладацького складу;
- періодичні аудиторські перевірки університету Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти;
- постійний моніторинг прогресу студентів;
- перевірка процесу проведення підсумкового контролю спеціальними комісіями; повторне оцінювання щонайменше 80 % робіт; моніторинг статистики працевлаштування випускників

Комісії, відповідальні за моніторинг та оцінювання якості навчання:

- Комісія науково-методичної ради факультету з питань якості освітнього процесу;
- Постійна комісія Вченої ради університету із забезпечення якості вищої освіти;
- Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти

Забезпечення зворотного зв'язку студентів щодо якості викладання та їх навчального досвіду

- відповідальні особи кафедр по роботі з випускниками;
- оцінювання якості викладання навчальних дисциплін студентами;
- вихідне анкетування щодо якості програми;
- неформальні зустрічі та соціальні контакти зі студентами;
- участь студентів у проектуванні змісту освітніх програм

Пріоритети підвищення кваліфікації викладацького складу

- використання результатів наукових досліджень у навчальному процесі;
- стажування за кордоном та співпраця із зарубіжними вищими навчальними закладами;
- система рейтингового оцінювання професорсько-викладацького складу;
- участь у міжнародних методичних і наукових семінарах, конференціях, симпозіумах;
- висвітлення наукових і методичних результатів та досягнень у фахових міжнародних наукометричних виданнях;
- навчання в аспірантурі та докторантурі;
- відповідність рівня кваліфікації кандидатів на посади викладачів посадовим вимогам;
- установлення мінімальних вимог до наукових здобутків кандидатів на посади викладачів;
- наставництво молодих викладачів та викладачів-стажерів

Індикатори якості освітньої програми

- показник відсіву (відрахування) студентів за період навчання за програмою;
- відгуки незалежних внутрішніх і зовнішніх експертів щодо якості програми;
- рівень сформованості професійних компетенцій і важливих якостей особистості;
- показник працевлаштування випускників за фахом; акредитація освітньої програми незалежною міжнародною агенцією

При створенні цієї програми були використані такі джерела :

Закон України "Про вищу освіту" та інші нормативно-правові документи України в галузі вищої освіти;

Стандартизовані описи предметних галузей вищої освіти у туристичній сфері;

Розроблення освітніх програм : метод. рекомендації Академії педагогічних наук України / В. М. Захарченко, В. І. Луговий, Ю. М. Рашкевич, Ж. В. Таланова ; за ред. В. Г. Кременя. - К. : ДП „НВЦ "Пріоритети", 2014. - 108 с.;

Концепція і стратегія розвитку ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».

Гарант освітньої програми _____ (підпис)

Примітки:

*згідно з Переліком галузей знань та спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти (постанова Кабінету Міністрів України від 26.04.15, № 266);

** анотації навчальних дисциплін наведено у пояснювальній записці до навчального плану

Моніторинг та оцінювання якості викладання, навчання, системи оцінювання навчальних досягнень, навчальних планів та освітніх стандартів.

- анкетування студентів щодо якості навчальних дисциплін;
- щорічні звіти з моніторингу (включаючи огляди навчальних досягнень студентів);
- періодичне оновлення освітньої програми;
- програма підвищення кваліфікації професорсько-викладацького складу;
- щорічне рейтингове оцінювання професорсько-викладацького складу;
- періодичні аудиторські перевірки університету Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти;
- постійний моніторинг прогресу студентів;
- перевірка процесу проведення підсумкового контролю спеціальними комісіями; повторне оцінювання щонайменше 80 % робіт; моніторинг статистики працевлаштування випускників

Комісії, відповідальні за моніторинг та оцінювання якості навчання:

- Комісія науково-методичної ради факультету з питань якості освітнього процесу;
- Постійна комісія Вченої ради університету із забезпечення якості вищої освіти;
- Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти

Забезпечення зворотного зв'язку студентів щодо якості викладання та їх навчального досвіду

- відповідальні особи кафедр по роботі з випускниками;
- оцінювання якості викладання навчальних дисциплін студентами;
- вихідне анкетування щодо якості програми;
- неформальні зустрічі та соціальні контакти зі студентами;
- участь студентів у проектуванні змісту освітніх програм

Пріоритети підвищення кваліфікації викладацького складу

- використання результатів наукових досліджень у навчальному процесі;
- стажування за кордоном та співпраця із зарубіжними вищими навчальними закладами;
- система рейтингового оцінювання професорсько-викладацького складу;
- участь у міжнародних методичних і наукових семінарах, конференціях, симпозіумах;
- висвітлення наукових і методичних результатів та досягнень у фахових міжнародних наукометричних виданнях;
- навчання в аспірантурі та докторантурі;
- відповідність рівня кваліфікації кандидатів на посади викладачів посадовим вимогам;
- установлення мінімальних вимог до наукових здобутків кандидатів на посади викладачів;
- наставництво молодих викладачів та викладачів-стажерів

Індикатори якості освітньої програми

- показник відсіву (відрахування) студентів за період навчання за програмою;
- відгуки незалежних внутрішніх і зовнішніх експертів щодо якості програми;
- рівень сформованості професійних компетенцій і важливих якостей особистості;
- показник працевлаштування випускників за фахом; акредитація освітньої програми незалежною міжнародною агенцією

При створенні цієї програми були використані такі джерела :

Закон України "Про вищу освіту" та інші нормативно-правові документи України в галузі вищої освіти;

Стандартизовані описи предметних галузей вищої освіти у туристичній сфері;

Розроблення освітніх програм : метод. рекомендації Академії педагогічних наук України / В. М. Захарченко, В. І. Луговий, Ю. М. Рашкевич, Ж. В. Таланова ; за ред. В. Г. Кременя. - К. : ДП „НВЦ “Пріоритети”, 2014. - 108 с.;

Концепція і стратегія розвитку ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».

Гарант освітньої програми _____ (підпис)

Примітки:

*згідно з Переліком галузей знань та спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти (постанова Кабінету Міністрів України від 26.04.15, № 266);

** анотації навчальних дисциплін наведено у пояснювальній записці до навчального плану

